

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 17. Secunda Pars, de iis, quæ in Constitutione habentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

magis, quod non solos Auctoris vivi Sæc. XVIII. A. C. 1719.
 liber, sed persona quoque & fama a-
 geretur; cum ab eo *sacrum Novi Testa-*
menti textum damnabiliter vitiatum, ex-
presse, quamquam sine ullis argumen-
tis, arguat Constitutio, pluriesque in
alienos, exoticos, ac sæpe noxios sensus
non sine maxima perversione detortum: &
 Propositiones ab ipso prolatae dicantur
 eo animo, ut sagittet in obscuro rectos
 corde. An postulandi vel causa justior,
 vel modus honestior fingi potest? Nul-
 lus tamen ad Judicis aures & animum
 aditus patuit.

§. XVII.

SECUNDA PARS.
 QUÆ IN CONSTITUTIONE
 HABENTUR.

In ipsa Constitutione duo spectari pos-
 sunt: Adjuncta, seu Clauulæ, quas
 illa diversis partibus continet, & Do-
 ctрина, quæ ex damnatione Propositio-
 num eruitur. Utrumque autem sive
 nostris libertatibus, sive purioribus fi-
 dei, morum, & disciplinæ principiis
 penitus adversari, vel ipsa Constitutio-
 nis lectione cognosci potest.

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

I.

Constitutionis Adjuncta seu Clausula.

Multa insunt in ipso Constitutionis stylo, quæ nostris libertatibus Episcoporumque auctoritati plane contraria sunt, & quæ Romano Pontifici infallibilitatem, si non verbo, at re ipsa astruunt.

I. PRÆCIPIMUS, inquit SS. P. Clemens XI. Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis . . . ut contradictores & rebelles quoscumque per censuras, & pœnas præfatas . . . omnino coerceant. Non est ista vox nec Episcopi, nec ad Episcopos: non est iste sermo Petri: S.

x. Petr. 5. 1. iniores . . . inquebat ille Presbyteres alloquens, *obsecro consenior.* Sanctus item Bernardus, contra celsæ dignitatis pericula salutaribus monitis Eugenium III. Papam instruens in eo libro quem ipse SS. P. Clemens XI. ad proprios usus in Gallia edi typis jussit

De Confid. lib. 4. c. 7. Consideres, ajebat, ante omnia sanctam Romanam Ecclesiam, cui Deo auctoritate præes, Ecclesiarum Matrem esse non DOMINAM, te veronon DOMINUM Episcoporum, sed unum ex ipsis; porro fratrem diligentium Deum, & participem mentium Deum. Profecto si se ipsum SS. P. Clemens XI. si proprios animi sensu

con

consulet, sic potius cum Gregorio Magno, quem attributa illi **JUSSIONIS** imperiosa vox vehementissime offenderat, Episcopos alloquetur: *Vestra Beatitudo . . . mihi loquitur, dicens, SICUT JUSSISTIS. Quod verbum JUSSIONIS* peto a meo auditu removete: quia scio qui sum, qui estis. Loco enim mihi fratres estis, moribus patres. Non ergo **JUSSI**, sed quæ utilia visa sunt, indicare curavi . . . Nec honorem esse deputo, in quo fratres meos honorem suum perdere cognosco. Meus namque honor est honor universalis Ecclesie. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor . . . Recedant verba, quæ vanitatem instant, & caritatem vulnerant . . . Mihi injuriam facio, inquit idem alibi, si fratrum meorum jura perturbo . . . Sicut ab aliis nostra exigimus, ita singulis sua jura servamus. Episcoporum autem jura sunt hæc, ab ipso Christo eis tradita, ut propositam novam Definitionem cum fide suarum Diæceseon, & cum universalis Ecclesie doctrina ut arbitri & judices comparent; a qua si forte abhorreat, eam modeste quidem, sed constanter repudiare debent, nedum ei adversantes Ecclesiasticis pœnis & censuris coercere teneantur. Hoc legitimus ordo judiciorum, hoc antiqui Canones, hoc

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

Lib. 8.
Ep. 30. ad
Eulog. Alex.

Lib. 3.
Ep. 52.

Lib. 3.
Ep. 29.

Sæc. XVIII Episcopalis dignitas, hoc nostræ libertates postulant.

Die 15. Febr.
1714.

2. Suprema Senatus Parisiensis Curia, cum inscribi iussit suis Commentariis Constitutionem *Unigenitus*, prudentissimam hanc cautionem adhibuit non ideo approbari Decreta, quæ in Regno minime acceptata, Constitutio tamen enunciaret. Significare profecto imprimis voluit (1) Decretum Clementis IX. datum 20. Aprilis 1668, quo Montensis versio Novi Testamenti prohibetur, & (2) Decretum Clementis XI. datum 13. Julii 1708. contra considerationes Morales. Utriusque fit mentio in Constitutione, nec minus asperere in eorum violatores sævitur, quam si legitimam utrumque in Gallia auctoritatem obtineret. Scilicet hoc sibi juris arrogatum jam dudum quærit Romana Curia, quidquid semel illa ubicumque vel quomodocumque statuit, hoc servare singuli Fideles toto orbe Christiano tenentur. Quod quidem si admittatur & tot injuriosa Decreta, quæ boni omnes averfantur, ideo vigere dicantur in Gallia, quia Romæ publicata sunt.

Bullæ, unam
sanctam . . .
& quæ vulgo
dicitur in
Cæna Do-
mini &c.

(1) Alteri dudum reprobatae versioni Gallicæ Montensi in multis conformem reperimus.

(2) Accepimus Librum . . . tametsi alias Nobis damnatum . . . adhuc a pluribus haberi

quis non videt non solum ruere fundi-
tus libertates nostras, sed actum esse
& de salute Regum nostrorum. & de
totius Regni incolumitate? Esse au-
tem etiam nunc hanc mentem Roma-
næ Curiaë satis nos edocent illæ de re-
bus Siculis Monitoriales Literæ, quæ
affixæ fuerunt Romæ 9. Decembris 1715.
& suppressæ Decreto supremæ Senatus
Parisiensis Curiaë, die 15. Januarii An-
no 1716. quibus declaratur: *Omnibus
Christi Fidelibus perspectum exploratumque
esse Sandiones, Decreta, ac Constitutio-
nes, quæ ab Oraculo supremi & visibilis
Ecclesie Capitæ, Christique in terris Vi-
carii emanant, utpote divina potestate sul-
cita, per se ipsa, ubicumque locorum, in-
dependentem a quacumque humana auctori-
tate, paratam executionem habere.* Pu-
dere nos profecto debeat & Gallos &
Academicos, si minus attentæ & for-
tes ad tuenda jura nostra fuerimus,
quam ad ea subvertenda constans sit
& pertinax Romana Curia.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

3. Damnantur Constitutione omnia
opera quæcumque scripta sunt, aut
scribi deinceps potuerunt ad defensio-
nem Libri Considerationum; ita ut non
solum ipsi reo vox, sed ceteris etiam
omnibus sub pœna gravissimorum Ec-
clesiæ fulminum præcludatur; nec da-
tur licentia provocandi ad aliud tri-
bunal:

*Damnamus
alios omnes
& singulos
in ejus de-
fensionem,
tam scripto
quam typis
editos, seu
forsan (quod
Deus aver-
tat) edendos
libros.*

Sæc. XVIII. A. C. 1719. bunal: quasi usquam & a quoquam ne-
 fas sit defendi, qui semel Pontificia sen-
 tentia damnatus fuerit. At si non sit
 infallibilis Romanus Pontifex, si, ut
 ceteri homines, fraudi & errori pateat
 (*certum est autem ex Concilio Basiliensi Papam errare posse*) qua ratione
 poterit vexata veritas sibi viam per-
 rumpere ad Pontificias aures, cum
 ante, & post judicium, ipsi & omni-
 bus ejus amicis & defensoribus os ob-
 struatur?

*Epist. ad
 Agin. Episc.*

Hac damnatione involvitur etiam
 scriptum fato nunc functi perillustri
 Bossuetii, Meldensium Antistitis, cu-
 titulus *Defensio Considerationum Mor-
 lium*. Opus illud, (quod multis ante
 Constitutionem annis scriptum a Bos-
 suetio veros ejus de Libro Considera-
 tionum sensus continere testatur digni-
 simus fide Eminentissimus Cardinalis
 Noaillius) in thesauro secreti sui re-
 condiderat divina Providentia, ut in
 valido legum auxilio, acerrimi illius
 dum viveret, Catholicæ fidei defensor
 ris, etiam mortui vox & auctoritas la-
 boranti veritati & justitiæ succurreret.
 Si parendum sit Constitutioni, quæ e-
 jusmodi operum *lectionem, descriptionem,
 retentionem, & usum omnibus & singulis
 Christi fidelibus SUB POENA EX-
 COMMUNICATIONIS* per contra fac-
 cientia

cientes IPSO FACTO INCURREN- Sæc. XVIII.
DÆ prohibet & interdicit, quicumque A. C. 1719.
 hunc Bossuetii librum legerit, vel e-
 tiam retinuerit, ipso facto excommu-
 nicatus, a Fidelium consortio, & ab
 ipsius Ecclesiæ sinu præceps ejicitur;
 ei viventi Sacramentorum omnium u-
 sus, mortuo terræ sanctæ contactus in-
 terdicitur. *Nulli Christianorum,* ait *Epist. 10.*
S. Leo, facile communicatio denegetur; nec cap. 8.
ad indignantis fiat hoc arbitrium Sacerdo-
tis, quod in magni reatus ultionem invitus
& dolens quodammodo debet inferre ani-
mus judicantis.

4. At quid dicendum de illa Con-
 stitutionis clausula: *Mandantes omnibus*
utriusque sexus Christi Fidelibus, ne de di-
ctis Propositionibus SENTIRE, docere,
prædicare aliter præsumant, quam in hac
eadem nostra Constitutione continetur; ita
ut quicumque illas, vel illarum aliquam
conjunctim vel divisim docuerit, defenderit,
ediderit, aut de eis, etiam disputative, pu-
blice aut privatim tractaverit, nisi forsan
impugnando, ecclesiasticis censuris, aliisque
contra similia perpetrantes a jure statutis
pænis, ipso facto absque alia declaratione
subjaceat? Istos ergo in usus (dolenter
magis quam contumeliose dicimus) Ec-
clesiæ suæ Christus tradidit metuenda
excommunicationis fulmina? Quid!
ob solam vel mentionem temere factam

Sæc. XVIII. alicujus e centum Propositionibus, ab
 A. C. 1719. tim Fidelium animæ æternis infer-

rum flammis immiserabiliter destinatur? *Ubi notandum*, ut ajebat olim S. Petrus Damiani Cardinalis ad Alexandrum II. *quam lubrica, quam præcipue subito ruendi illic procuretur occasio, ante quis in æternæ mortis baratrum corruat, quam se vel leviter imegisse cognoscit.*

Sienim revera Decretum illud videtur non habet, quis Fidelium huic pœnæ non subjacuit? Atque ut de privatis taceamus, supremæ totius Regni Curie, quæ aulæ sunt speciatim quibusdam Propositionibus modificationes quasdam & restrictiones adjungere; XL. Præsules Gallicani, Lutetiæ Constitutionis ergo congregati Anno 1713 & 1714. qui nonnullas Propositiones Catholico sensu defendi posse, vel in voce palam affirmarunt, vel scriptis obscure saltem innuerunt; omnes Ecclesiasticis censuris & pœnis sine alia declaratione subjacent. *Quam excommunicationis gladius nervus sit Ecclesiasticæ disciplinæ, & ad continendos in officio populos valde salutaris; sobrie tantum magnaque circumspetione exerendus, cum experientia doceat, si temere aut levis bus ex rebus incutiatur, magis contemere quam formidari, & perniciem potius proferere quam salutem.*

*Trident.
 Conc. Sess.
 25. c. 3. de
 Reform.*

5. Definitionis Ecclesiasticæ fructus Sæc. XVIII. A. C. 1719.
 esse debet, ut collocetur in plena luce
 veritas, paxque animorum & concor-
 dia inter Fideles restituatur; quod fieri
 neutiquam potest, nisi controversæ quæ-
 stiones claro & expresso iudicio deci-
 dantur. Hoc quidem pollicetur SS.
 P. N. Clemens XI. dum affirmat in sua
 Constitutione, *libri doctrina distinctius &
 apertius explicata, demudatisque & quasi in
 propatulo positis erroribus, confidere se fore
 ut omnes tandem aperte jam manifesta que
 veritati cedere compellantur.* At qui pot-
 est inclarescere veritas, cum nullius e-
 centum & una Propositionibus designa-
 to sensu, damnet illas omnes confuse
 atque indiscriminatim, & ut ajunt, in
 globo & respective, *tanquam falsas,
 captiosas, male sonantes, piarum aurium
 offensivas, scandalosas, . . . seditiosas, im-
 pias, blasphemias, . . . erroneas, hæresi
 proximas, . . . ac demum etiam hæreticas?*

Si Papa sit supremus & unicus Fi-
 dei Judex, idemque minime errori ob-
 noxius, ut hac pronuntiandi ratione
 significari videtur, patet quidem li-
 brum esse a Fidelibus rejiciendum; sed
 nondum patet, quid in illo & quomodo
 sit damnandum. Inde enim accidet,
 ut propositiones, quæ sensum præse-
 ferunt Catholicum, & quas ipse etiam
 fortasse Romanus Pontifex male sonan-
 tes

Sæc. XVIII. tes tantum judicaverit, tanquam in
A. C. 1719. piæ, blasphemæ, hæreticæ profan
 bantur; & contra. Fieri igitur n
 potest ut ejusmodi judicium unqu
 vere dici possit acceptum ab Episcopi
 cum illi plane ignorent, quid aut q
 pacto Romanus Pontifex damnare
 luerit, & possint ab illius sensu te
 cælo aberrare. Ne inter se quide
 consentientem certo ferre sententia
 possunt, ac multo minus cum aliis
 terarum gentium Episcopis, cum qu
 stiones de sensu & qualificatione
 tum & unius Propositionum cresc
 in immensum queant, nec ullus sit
 difficultates conciliandi modus.

Miraremur profecto, si quis pri
 tim Doctor de una Propositione
 sultus, serio responderet eam esse
 falsam, vel captiosam, vel malef
 nantem, vel scandalosam, vel hære
 cam, &c. quia ab ejusmodi consulti
 tione paulo quis incertior & impe
 tior rediret quam venerat: aut si q
 Judex centum reos variis criminib
 impetitos, vaga & communi sentent
 pronuntiaret universos in globo &
 spective multa pecuniaria, exilio, p
 ribulo, crurifragio, flammis punie
 dos esse; quia in dividenda unicuiq
 pro meritis pœna æternum hæren
 anceps tam ambigui Decreti execut

An cenferi potest tuliffe ejusmodi judi- Sæc. XVIII.
 cium Ecclesia, præsertim cum non sint A. C. 1719.
 tales propositiones, quibus possint illæ
 qualificationum notæ applicari: quippe
 quæ sint pleræque vel e Scriptura Sa-
 cra vel e SS. Patribus excerptæ, nec
 aliud quid quam sermonem pietatis &
 religionis hætenus Catholicis usitatum
 offerant.

At in Concilio Constantiensi, unde
 perperam in præsentem quæstionem
 exemplum ducitur, nemo Catholicorum
 ambigebat de sensu damnatorum
 45. Articulorum Wiclefi, de quo pa-
 lam convenerat inter Patres Concilii;
 eorum nullus præ se pietatis sermonem
 traditione consecratum ferebat, imo
 plures, ut ipsis constat Concilii verbis,
 erant notorie hæretici, & a SS. Patribus
 dudum reprobati, jamque in multis an-
 tea Synodis damnati. Denique, & id
 sedulo observandum est, singulis Articulis
 singulæ qualificationes a Deputatis ap-
 plicatæ fuerant, ut patet ex *Censura*
brevi Theologorum Concilii Constantiensis,
 quæ lecta est in 8. Sessione Concilii, in
 qua Articuli illi damnati sunt; qua
 quidem brevi Censura aperte declara-
 tur quæ cuique Articulo & quibus po-
 tissimum de causis qualificatio conve-
 niat. Exempli gratia talis est primi ar-
 ticuli damnatio: **SUBSTANTIA PA-
 NIS**

*Concil. Con-
 stant. Cura
 Herman.
 Van-det-
 Hardt. t. 3.
 pag. 168.*

Sæc. XVIII. NIS MATERIALIS ET SIMILITER

A. C. 1719. SUBSTANTIA VINI, MANENT IN

SACRAMENTO ALTARIS.

Supra scripta Conclusio est falsa, erronea. Et hæretica Patet, i. per illud Matthæi 26. Et sic deinceps 45. articuli propriis qualificationibus notantur.

Concil. Constant. Sessio VIII.

In damnatione illorum Articulorum Synodus Constantiensis meminuit iudicii Deputatorum. *Hæc autem S. Synodus præfatos articulos 45. examinari & sæpius recenseri per plures Reverendissimos Patres Ecclesiæ Romanæ Cardines, Episcopos, Abbates, Magistros in Theologia, Doctores juris utriusque, & plures notabiles in multitudine copiosa: quibus articulis examinatis fuit repertum, & Mentionem facit diversarum qualificationum, quibus Deputati dignos iudicaverant esse illos articulos. Fuit repertum . . . aliquos & plures ex ipsis fuisse & esse notorie hæreticos, & a SS. Patribus dudum reprobatos, alios non esse Catholicos, sed erroneos, alios scandalosos & blasphemos, quosdam piarum aurium offensivos, nonnullos eorum temerarios & seditiosos. Declarat recte iudicasse Deputatos de articulis, & consequenter eos damnat: Fuit repertum (PROUT IN VERITATE EST) aliquos & plures ex ipsis fuisse & esse notorie hæreticos . . . PROPTEREA in nomine D.N. J. C. &*

hæc Synodus . . . prædictos articulos . . . Sæc. XVIII.
condemnat. Nonne his verbis S. Syno- A. C. 1719.
 dus viam aperit solvendis difficultati-
 bus eorum, quibus errorum evidentia
 non sufficeret, ut singulis articulis qua-
 lificationes applicarent; si quidem Cen-
 sura Brevi Theologorum id præstitum
 fuerat?

Aliunde, cum judicasset Concilium
 ex illis articulis esse quosdam, quibus
 quia diversi sensus attribui poterant,
 difficile futurum esset illas qualifica-
 tiones applicare, accurate notavit, quo
 sensu & qua ratione eos damnatos esse
 censeat: ut apparet in articulis 24. (*)
 & 41.

Præ-

(*) Art. 24. Fratres tenentur per labores
 manuum victum aquirere, & non per men-
 dicatam.

Prima pars est scandalosa, & præsum-
 ptuose asserta, pro quanto sic generaliter &
 indistincte loquitur: & secunda erronea pro
 quanto asserit mendicitatem Fratribus non
 licere.

Art. 41. Non est de necessitate salutis cre-
 dere Romanam Ecclesiam esse supremam in-
 ter alias Ecclesias.

Error est, si per Romanam Ecclesiam in-
 telligat universalem Ecclesiam, aut Conci-
 lium generale, aut pro quanto negaret pri-
 matum summi Pontificis super alias Eccle-
 sias particulares.

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

Concil. Lon-
dinense

Tom. XI.

Concil. Labb.

Col. 2080.

Præterea damnati jam fuerant ab Archiepiscopis Cantuariensi, Eboracensi, &c. & propriis qualificationibus notati aliquot ex illis articulis. *Sanc-
ta* autem Synodus sententias prædictorum Archiepiscoporum ac Concilii Romani ratificans & approbans, prædictos articulos eorum quemlibet . . . reprobat & condemnat.

Æquis rerum Judicibus pronuntiandum relinquimus, an Concilii Constantiensis exemplo, ubi prævia Theologorum Censura singulis articulis singulæ qualificationes applicatæ fuerant recte defendi possit Constitutio *Unitus*, qua uni & centum propositionibus plures quam viginti qualificationes sine ulla prorsus distinctione adjunguntur. Talis quidem definitio nunquam potest esse & haberi certa Fidei regula quandoquidem minime docet, quid Catholicum, quid hæreticum; quid credi, quid rejici oporteat. Non potest illa, nisi veteres fovere discordias, novos excitare tumultus, innumeramovere quæstiones acerbis & nunquam inter morituris definitionibus committere inter se Theologos, Pastores & fideles, nedum sit idonea, ut promissum fuerat, *stabiliscientiæ tranquillitati, sedandisque ingeniorum opinantium dissidiis.*

II. D.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

II.

Doctrina quæ ex damnatione Propositionum eruitur.

Nobis circa hanc partem, quæ ut vel leviter tractaretur, expenso sensu singularum propositionum, & collato cum paribus Scripturæ Sacræ vel SS. Patrum locis unde excerptæ sunt, perlongum opus sola desideraret, in præsentia satis erit summa quædam delibare capita, ex quibus de reliquis facile judicari poterit.

1. Proscribit Constitutio multas locutiones Scripturæ, Conciliorum, Patrum, & Auctorum, doctrinæ & pietatis laude illustrium. Et hac proscriptione, debita sanctissimis fidei nostræ regulis, Scripturæ Sacræ videlicet & Traditioni, reverentia violatur, præbeturque occasio *profanas vocum novitates* introducendi.

DAMNATUS SCRIPTURÆ ET PATRUM LOQUENDI MODUS.

2. Damnat eadem Constitutio Propositionem XII. quæ est sancti Prosperi, e latinis versibus in Gallicos translata, & sub nomine sancti illius ab Auctore Considerationum Moralium citata; aliasque nonnullas Propositiones, verbis quoque Sanctorum Patrum enuntiata; quibus hoc unum docetur, Deum omnipotentem, qui omnia quæ
Hist. Eccles. Tom. LXX. K cum-

OMNIPOTENTIA DEL. Prop. IO. II. 12. &c.

Sæc. XVIII. cumque voluit fecit, & cujus voluntati nihil potest resistere, supremum

A. C. 1719. exercere in voluntates humanas dominium sicut in cetera omnia quæ in cælo sunt, illæsa semper, quæ inest, agendi vel non agendi potestatem

S. Aug. Enchir. c. 96. Quibus Propositionibus damnatis: *Prædicatur ipsum nostræ Confessionis initium qua nos in Deum Patrem omnipotentem credere confitemur. Neque enim ob aliud veraciter vocatur omnipotens, nisi quoniam quicquid vult potest, nec voluntate culpæ ipsius creaturæ voluntatis omnipotentis impeditur effectus.*

**GRATIA
EFFICAX.**
*Prop. 22.
23. 24. 25.*

*Orat. habita in
I. Congr.
de Auxiliis.*

**FIDES PRIMARIA
GRATIA.**

3. Reprobatur comparationes quæ in Scriptura & Traditio frequent duxerunt ab ea Dei potentia, quæ in creatione mundi, in mortuorum resurrectione, in curatione morborum, in Mysterio Incarnationis maxime enitetur ad exprimendam variis hisce similitudinibus vim gratuitam nostræ prædestinationis, & omnipotentem divinæ gratiæ in cor humanum efficaciam. Quæ damnatione convelluntur tutissima inconcussa SS. Augustini & Thomæ dogmata de Gratia per se efficaci, & omne opus bonum necessaria: quæ doctrina, propria hæreditas est non modo Universitatis Parisiensis, sed etiam teste summo Pontifice Clemente VII ipsius sanctæ Sedis Apostolicæ.

4. Notam inurit Propositionibus Sæc. XVIII.
 nonnullis, quibus fides in eum A. C. 1719
quifificat impium, statuitur ut prima Gra-
 tia, ut origo bonorum omnium quæ Prop. 26. 27.
 divinæ misericordiæ prævia liberalitas Concil. Trid.
 nobis largitur, ut *initium salutis huma-*
næ, fundamentumque & radix omnis justi-
ficationis. Certum enim est atque catholi-
cum (inquit Bonifacius II.) quod in om-
nibus bonis, quorum CAPUT EST FI-
DES, nolentes nos misericordia divina
præveniat. Seff. 4. c. 8.
Bonif. 2. in
Ep. ad Cæ-
far. Arelat.
append. ad
Tom. 10.
S. Aug.
pag. 161.

5. Feriuntur censura alii articuli, DUO TE-
 quibus distincte & accurate notatur di- STAMEN-
 scrimen utriusque Testamenti: Veteris TA.
 quidem nonnisi servos per timorem ge- Prop. 6. 7. 8.
 nerantis. Novi autem filios per cari- 64. 65.
 tatem producentis: quibus etiam arti-
 culis quæ sit hominis ad alterutrum
 Fœdus pertinentis conditio, quæ Dei
 utrumque dispensantis, eoque ipso Gra-
 tiæ suæ necessitatem ac virtutem de-
 monstrantis œconomia, ipsis vel Scri-
 pturæ vel SS. Patrum locutionibus de-
 claratur.

6. Anathemate percutiuntur Pro- AMOR DEI.
 positiones plurimæ, quibus statuuntur Prop. 44 45.
 necessitas, excellentia, & fructus a- 46. 47. &c.
 moris divini, seu, ut Libri sacri ac Pietas cultus
 sancti Patres loquuntur, Caritatis: sine Dei est nec
 qua, teste Apostolo, nihil sumus, & colitur ille
 nihil prodest vel ipsam martyrium; nisi amando.
S. Aug. Ep.
140. cap. 18.
 siue

Sæc. XVIII fine qua Deus, ut ait S. Augustinus
A. C. 1719. non colitur; quæ necessaria est ut in
 nostræ actiones sicut oportet, hoc e
 eas ad Deum tanquam ad ultimum
 nem nostrum actu aut virtute referend

TIMOR.

*Prop. 60. 61.
62. 66.*

*Censura Cleri
Gallicani*

Anno 1700.

*Censura Sa-
cræ Facul-
tatis*

Anno 1716.

Art. Sacræ

Facult. 2.

Parte.

**POENITEN-
TIA.**

Prop. 87. 88.

S. Caroli

Regulæ.

Censura

Cleri Gal-

licani.

7. Pari Censuræ subjiciuntur al
 articuli, quibus timor pœnarum, quan
 vis bonus sit & utilis, minime tame
 sufficere declaratur, ut excludat affi
 ctum peccandi, ac voluntatem ad Deu
 convertat. Et hæc damnatio favet
 patrocinator pravæ Casuistarum
 cœtrinæ, spemque falsam affert pecc
 toribus, fore ut post consumptam
 gravissimis sceleribus & flagitiis vitæ
 si vel ipso mortis momento pœnarum
 solo metu percutiantur, æternam
 consecuturi salutem, quamvis nunquam
 in omni vita Deum dilexerint.

8. Convellit eadem Constitutio
 lutares regulas sanctorum Canonu
 quorum spiritus in Ecclesia perpetu
 viget; quibus jubetur differri abolu
 tionem iis peccatoribus, qui non duntaxat
 spiritum habent pœnitentiæ & contri
 tionis, nec cum humilitate portant ve
 sentiunt statum peccati. Oblata
 impunitatis non pœnitentibus, peccato
 res inducit ad profanationem sancto
 rum Mysteriorum, superbum iis & re
 bellem animum afflat contra Ministros
 Christi, Ministrosque ipsos efficit con
 scios

scios ac participes & fautores tot sacrilegiorum

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

9. Excutit de manibus Fidelium Sacras Scripturas, quas omnibus a Deo fuisse destinatas SS. Patres, Prophetæ & Apostoli docuerunt; quas Spiritus Sanctus tali divinæ sapientiæ temperamento dictavit, ut, quia erant omnibus propositæ, in omnium usum esse possent; quæ nobis divinitus datæ fuerunt, ut ad earum lucem ambulemus in hoc caliginoso sæculi decursu, & per earum consolationem & patientiam spem habeamus.

SCRIPTURA
SACRA.
Prop. 79. 80.
81. 82. 83.
84. 85.

10. Ex Scriptura, & perpetua Ecclesie Traditione constat, *Claves Regni Cælorum*, ut ait S. Augustinus, non hominem unum, sed unitatem accepisse Ecclesie; Sponsam esse Christi, quæ tenet & possidet omnem sponsi sui & Domini potestatem; Ecclesiam esse Catholicam, Matrem Fidelium, quæ accepit Facultatem ligandi & solvendi, judicandi & pronuntiandi; proprietatem Clavium pertinere ad Corpus integrum, at ministerium Clavium non pertinere nisi ad Ministros a Christo constitutos. Infirmitas Constitutio hæc omnia principia, quæ sunt Fundamenta Sacræ Hierarchiæ, necessaria prorsus ad tuendam Veritatis & Pacis incolumitatem. Ecclesie non minus quam Imperii statum

EXCOMMUNICATIO.
Prop. 90. 91.
S. Aug.
serm. 295.
cap. 2.
Idem Ep. 73.

Sæc. XVIII. ac tranquillitatem turbare potest dam-
A. C. 1719 nata ista Propositione: *Excommunic-*
tionis injustæ metus nunquam debet nos im-
pedire ab implendo debito nostro; quæ qui-
dem propositio nihil aliud significat quam
quod Petrus & Apostoli dixerunt: O-
bediri oportet Deo magis quam hominibus.

Art. 5. 29.

Supersunt alia ejusmodi permuta-
 in Constitutione, ad Doctrinam perti-
 nentia, quæ animadversa sunt in con-
 pluribus libris non minus erudite quam
 facunde scriptis; ac præsertim in Ap-
 pellatione Illustrissimorum quatuor Ep-
 scoporum, Mirapicensis, Senecensis,
 Montispeffulani, & Boloniensis; quæ
 dato ceteris exemplo provocandi ad
 futurum Concilium Generale, immor-
 taliter de Ecclesia sunt meriti; itaque
 que in Appellatione Cardinalis Noail-
 lardi doctrinæ & pietatis laude quam dig-
 nitatem fulgore eminentioris, quæ
 inspiranti jamdudum Parisiensi Eccle-
 siæ lucem & vitam restituit.

Dum autem affirmamus Constituti-
 one *Unigenitus*, fidei & disciplinæ ma-
 jorum fundamenta prorui, eademque
 pravæ Casuistarum doctrinæ novum re-
 bur accedere, non id temere a nobis
 aut exaggerandi causa, jactatur. Quis
 enim nescit quantum e centum & unius
 Propositionum condemnatione religio
 ac Regno non periculi modo in futu-
 rum

rum confletur, sed veri jam & præ-
 sentis mali ingruerit? Ipsi profecto Con-
 stitutionis fautores id videntur dedita
 opera egisse, ne nos videri possemus
 vanos nobis finxisse terrores, & *illic*
trepidavisse timore ubi non erat timor. Pu-
 det referre quæ illi quatuor abhinc an-
 nis, Constitutionis auctoritate auda-
 ciores facti, docuerunt, illasque opi-
 nionum sordes ex ipsorum scriptis e-
 ruere. Legi possunt notatæ proposi-
 tiones a doctissimis Theologiæ Facul-
 tatibus Parisiensi, Remensi & Picta-
 viensi; defensæ Duaci, Cadomi, aliis-
 que in locis Theses; præcipue vero Dis-
 sertationes Pontificiæ in Academia Co-
 nimbricensi propugnatae Anno 1717.

§. XVIII.

TERTIA PARS.

QUÆ CONSECUta SUNT
CONSTITUTIONEM.

Quæ consecuta sunt Constitutionem
 ex parte Romani Pontificis, bre-
 vitatis gratia ad quatuor tantum ca-
 pita referemus: Violatam Episcopalis
 Collegii dignitatem Brevi dato die 17.
 Mart. Anno 1714. Denegatam omnem
 aliquot Galliæ Episcopis suas difficul-
 tates exponendi copiam; Brevia quæ-
 dam

K 4

dam